

THƠ THƠ

(1933 – 1938)

Xuân Diệu

Thơ Thơ
thơ Xuân Diệu
tựa Thế Lữ
xuất bản năm 1938
tái bản năm 1939
in lại nhiều lần tại Sài Gòn
và Hoa Kỳ

Tựa

Nhà thi sĩ ấy là một chàng trai trẻ hiền hậu và say mê, tóc như mây vương trên đài trán thơ ngây, mắt như bao luyến mọi người, và miệng cười mở rộng như một tấm lòng sẵn ân ái. Chàng đi trên đường thơ, hái những bông hoa gặp dưới chân, những hương sắc nảy ra bởi ánh sáng của lòng chàng. Thơ Thơ là cụm đầu mùa chàng tặng cho nhân gian. Và từ đây, chúng ta đã có Xuân Diệu

Loài người hãy hiểu con người ấy !

Xuân Diệu là một người của đời, một người ở giữa loài người. Lâu thơ của ông xây dựng trên đất của một tấm lòng trần gian; ông đã không trốn tránh mà lại còn quyến luyến cõi đời, và lời nguyện ước của ông có bao nhiêu sức mạnh:

Ta ôm bó, cánh ta ta làm rắn

làm giây đa quán quýt cả mình xuân

không muốn đi, mãi mãi ở vườn trần

chân hoá rễ để hút mùa dưới đất

Là một người sinh ra để mà sống, Xuân Diệu rất sợ chết, sợ im lặng và bóng tối, hai hình ảnh của hư vô. Mục đích của đời người có phải là hạnh phúc đâu ! Mục đích chính là sự sống. Mà còn gì làm sự sống đầy đủ hơn Xuân và Tình ?

Cho nên Xuân Diệu say đắm với tình yêu và hăng hái với mùa xuân, thả mình bơi trong ánh nắng, rung động với bướm chim, chắt đầy trong bầu tim mây trời thanh sắc. Ông hăm hở đi tìm những nơi sự sống dồi dào tụ lại. Khi ông khao khát vô biên, tuyệt đích, chẳng phải ông muốn lên tới đỉnh cao nhất của sự sống đó sao ? ham yêu, biết yêu, Xuân Diệu muốn tận hưởng tình yêu, vì ông thấy chỉ tình yêu mới gồm được bao nhiêu ý nghĩa.

Nhưng Xuân Diệu không dài dặc. Tình có bền đâu ! Xuân với tình cũng vô định như sự thực không bền, và lại còn mong manh hơn cuộc đời chẩy trôi. Bởi thế, Xuân Diệu

vội vàng, bao giờ cũng lo âu thắc mắc. Luôn luôn tận tâm, siêng năng mà sống, ông mau mau đem hết cả tâm hồn mà tặng cho đời, và ông cũng đòi hết cả tâm hồn của người yêu dấu, của trời đất, của mọi sự trên trần gian. Ta thấy cả nỗi cuồng quít, sáng sốt của thi nhân giờ tay với lấy giây phút qua, bám lấy bầu trời xuân hồng, và rên rỉ thở than với người yêu dấu. Người tình nhân ấy có những câu nảo nuốt thấm thía, khiến nụ cười ta rung ở miệng cùng nước mắt ứa dưới hàng mi...

Sở dĩ Xuân Diệu tham lam tình yêu, chất chứa vào lòng, không chán, không đủ, không nguôi, là bởi thi sĩ rất sợ cô độc. Ông muốn biến ra nhiều thân, hóa thành muôn, ức, triệu, vì ông thấy người ta đều chỉ trợ trợ một mình. Ông tìm sự gần gũi vì ông quá riêng tây, ông thấy nỗi mênh mông của tâm hồn nên ông muốn thành một cây kim để hút vào mình thiên hạ.

Thơ Xuân Diệu do đấy mà buồn tịch mịch ngay trong những điều ấm nóng reo vui. Lạnh lùng ám khắp mọi nơi “*xa vắng gồm tự muôn đời*” ở đâu cũng là nơi nhớ nhung, thương tiếc. Lòng thi sĩ thấy rõ những điều trái ngược: nồng nàn bởi vì thế lương, khăng khít nhưng vẫn hững hờ, bao nhiêu éo le của cảnh đời mà Xuân Diệu yêu tới đau khổ. Thơ Xuân Diệu là hơi thở thầm kín, giấu diếm, trong đó ẩn sự huyền bí ghê rợn của một đêm trăng, sự nảo nùng bao la của một buổi chiều, và tất cả tâm hồn khó hiểu của người, của cảnh.

Rồi càng khó hiểu, người thi sĩ càng cố tìm. Ông dò xét cái “thế giới bên trong” lượm lặt từng sợi tơ mềm yếu, từng mảnh nhớ thương, từng vụn sâu tui. Ông nghiệm thấy rằng:

Phải can đảm mới bền gan yếu đuối

Phải khôn ngoan mới dư trí đại khờ

Nên chịu mất một ít kiêu căng để được thêm rất nhiều sự sống. Và ông đã du ngoạn trong xứ yêu mến, nói cho ta hay những đường lối ẩn khúc quanh co.

Ông còn nghe thấu sự mơ hồ, như đã thạo dò la những điều tinh tế. Con người phức tạp cũng đơn sơ, con người thiết thực cũng mơ mộng; ông có một trái tim, nhưng ông còn có một linh hồn. Ông tỏ ra đã từng vào trong thế giới của mọi sự u huyền: hương trầm, âm nhạc, thời khắc, khói sương... tất cả đều nói cho ông nghe những lời chi ly và những giây liên lạc.

Với những câu thơ ít lời nhiều ý, súc tích như đọng lại bao nhiêu tinh hoa, Xuân Diệu lại là một tay thợ biết làm ta ngạc nhiên vì nghệ thuật dẻo dăng và cần mẫn.

Nhưng ở trên nhà nghệ thuật, ở trên nhà thi sĩ, ta thấy lòng mến yêu một linh hồn mở rộng, một tấm lòng chào đón, một con người ân ái, đa tình. Người ấy chắc không cần phải quá đợi chờ, van xin, vì lẽ nào cõi đời còn mãi mãi lạnh lùng vô tri, khi đã nghe tiếng đàn si mê của Xuân Diệu ?

Thế Lữ

Cảm Xúc

tặng Thế Lữ

Làm thi sĩ nghĩa là ru với gió,
Mơ theo trăng và vờ vẩn cùng mây,
Để linh hồn ràng buộc bởi muôn dây,

Hay chia xẻ bởi trăm tình yêu mến.

Đây là quán tha hồ muôn khách đến;
Đây là bình thu hợp trí muôn hương;
Đây là vườn chim nhả hạt mùi phương
Hoa mật ngọt chen giao cùng trái độc...

Đôi giếng mắt đã chứa trời vạn học,
Đôi bờ tai nào ngăn cản thanh âm;
Của vu vơ nghe mãi tiếng kêu thâm...
Của xanh thẳm thấy luôn màu nói sẽ...

Tay áp ngực dò xem triệu máu lệ,
Nghìn trái tim mang trong một trái tim
Để hiểu vào giọng suối với lời chim,
Tiếng mưa khóc, lời reo tia nắng đọng.

Không có cánh nhưng vẫn thềm bay bổng;
Đi trong sân mà nhớ chuyện trên trời;
Trút thời gian trong một phút chơi vui;
Ngắm phong cảnh giữa hai bè lá cỏ...

- Tôi chỉ là một cây kim bé nhỏ,
Mà vạn vật là muôn đá nam châm;
Nếu hương đêm say dậy với trăng rằm,
Sao lại trách người thơ tình lời lá ?

Nụ Cười Xuân

Giữa vườn inh ỏi tiếng chim vui
Thiếu nữ nhìn sương chói mặt trời.
Sao buổi đầu xuân êm ái thế!
Cánh hồng kết những nụ cười tươi.

ánh sáng ôm trùm những ngọn cao,
Cây vàng rung nắng lá xôn xao,
Gió thơm phơ phất bay vô ý
Đem đặng cành mai sát cành đào.

Tóc liễu buông xanh quá mỹ miều
Bên màu hoa mới thắm như kêu;
Nổi gì âu yếm qua không khí
Nhu thoảng đưa mùi hương mến yêu.

Này lượt đầu tiên thiếu nữ nghe

Nhạc trầm lên tiếng hát say mê
Mùa xuân chín ửng trên đôi má
Xui khiến lòng ai thấy nặng nề...

Thiếu nữ bâng khuâng đợi một người
Chưa từng hẹn đến - giữa xuân tươi
Cùng chàng trai trẻ xa xôi ấy
Thiếu nữ làm duyên, đứng mỉm cười.

Vì Sao

Tặng Đoàn Phú Tứ

Bữa trước, riêng hai dưới nắng đào,
Nhìn tôi cô muốn hỏi "vì sao?"
Khi tôi đến kiếm trên môi đẹp
Một thoáng cười yêu thoả khát khao

- Vì sao giáp mặt buổi đầu tiên
Tôi đã đày thân giữa xứ phiên
Không thể vô tình qua trước cửa
Biết rằng gặp gỡ đã vô duyên ?

Ai đem phân chất một mùi hương
Hay bản cầm ca! tôi chỉ thương
Chỉ lặng chuỗi theo dòng xảm xúc,
N như thuyền ngư phủ lạc trong sương.

Làm sao cắt nghĩa được tình yêu!
Có nghĩa gì đâu, một buổi chiều
Nó chiếm hồn ta bằng nắng nhạt,
Bằng mây nhè nhẹ, gió hiu hiu...

Cô hãy là nơi mây khóm dờ
Dầm chân trong nước, đứng say sưa;
Để tôi là kẻ qua sa mạc
Tạm lánh hè gay; - thể cũng vừa

Rồi một ngày mai tôi sẽ đi.
Vì sao, ai nỡ bỏ làm chi!
Tôi khờ khạo lắm ngu ngơ quá,
Chỉ biết yêu thôi chẳng hiểu gì

Nguyễn Đán

Xuân của đất trời nay mới đến;
Trong tôi, xuân đến đã lâu rồi;
Từ lúc yêu nhau, hoa nở mãi
Trong vườn thơm ngát của hồn tôi

Trăng

Trong vườn đêm ấy nhiều trăng quá
Ánh sáng tuôn đầy các lối đi
Tôi với người yêu qua nhẹ nhẹ...
Im lìm, không dám nói năng chi.

Bâng khuâng chân tiếc giậm lên vàng
Tôi sợ đường trăng tiếng dấy vang,
Ngỡ ngác hoa duyên còn núp lá
Và làm sai lỡ nhịp trăng đang.

Dịu dàng đàn những ánh tơ xanh,
Cho gió du dương điệu múa cành:
Cho gió đượm buồn, thoi náo động
Linh hồn yêu điệu của đêm thanh.

Chúng tôi lặng lẽ bước trong thơ,
Lạc giữa niềm êm chẳng bến bờ.
Trăng sáng, trăng xa, trăng rộng quá!
Hai người, nhưng chẳng bớt bơ vơ.

Huyền Diệu

Les parfums, les couleurs et les sons se répondent

Này lắng nghe em khúc nhạc thơm
Say người như rượu tối tân hôn;
Như hương thấm tận qua xương tủy,
Âm điệu, thần tiên, thấm tận hồn.

Hãy tự buông cho khúc nhạc hường
Dẫn vào thế giới của Du Dương:
Ngừng hơi thở lại, xem trong ấy
Hiện hiện hoa và phảng phất hương ...

Hãy nghe lẫn lộn ghé bên tai
Giọng suối, lời chim, tiếng khóc người.
Hãy uống thơ tan trong khúc nhạc
Ngọt ngào kêu gọi thuở xa khơi.

Rồi khi khúc nhạc đã ngừng im
Hãy vẫn ngừng hơi nghe trái tim
Còn cứ run hoài, như chiếc lá
Sau khi trận gió đã im lìm.

Gặp Gỡ

tặng Phạm Văn Hạnh

Lòng cũng quay vờ theo bánh xe
Chờ người yêu điệu áo sầu che,
Hôm nay chắc ngựa dừng sau trúc,
Bên nọ chân trời chuyền gió se.

Tôi dạo tìm thơ, gặp biệt li;
Người đi, tôi tưởng bỏ tôi đi.
Sau bờ non thắm, là chi nữa?
- Không biết vu vơ có nghĩa gì.

Có lẽ người hoa nay đã tươi,
Nghe chiều âu yếm lẫn vô người,
Tình cò ngoảnh gặp phương tôi đứng,
Mắt vắng đâu xa, miệng gửi cười.

Yêu

Yêu là chết trong lòng một ít
Vì mấy khi yêu mà đã được yêu ?
Cho rất nhiều song nhận chẳng bao nhiêu;
Người ta phụ, hoặc thờ ơ, chẳng biết

Phút gần gũi cũng như giờ chia biệt.
Tường trắng tàn, hoa tạ với hồn tiêu,
Vì mấy khi yêu mà chắc được yêu!
- Yêu, là chết trong lòng một ít.

Họ lạc lối giữa u sầu mù mịt
Những người si theo dõi dấu chân yêu.
Và cảnh đời là sa mạc cô liêu.
Và tình ái là sợi dây vẫn vít

Yêu, là chết ở trong lòng một ít.

Xa Cách

Tặng Đỗ Đức Thu

Có một bận em ngồi xa anh quá
Anh bảo em ngồi xích lại gần hơn,
Em xích gần hơn một chút anh hờn,
Em ngoan ngoãn xích gần hơn chút nữa.

Anh sắp giận, em mím cười, vội vã
Đến kê anh, và mơn trớn: "Em đây"
Anh vui liền, nhưng bỗng lại buồn ngay.
Vì anh nghĩ, thế vẫn còn xa lắm.

Đôi mắt của người yêu, ôi vực thẳm!
Ôi trời xa, vùng trán của người yêu!
Ta thấy gì đâu sau sắc yêu kiều
Mà ta riết giữa đôi tay thất vọng.

Dầu tin tưởng: Chung một đời, một mộng,
Em là em; anh vẫn cứ là anh.
Có thể nào qua Vạn Lí trường thành
Của hai vũ trụ chứa đầy bí mật.

Thương nhớ cũ trôi theo ngày tháng mất,
Quá khứ anh, anh không nhắc cùng em.
- Linh hồn ta còn u ẩn hơn đêm,
Ta chưa thấu, nữa là ai thấu rõ.

Kiểm mãi, nghi hoài, hay ghen bóng gió,
Anh muốn vào dò xét giấc em mơ,
Nhưng anh giấu em những mộng không ngờ,
Cũng như em giấu những điều quá thực...

Hãy sát đôi đầu! Hãy kê đôi ngực!
Hãy trộn nhau đôi mái tóc ngắn dài!
Những cánh tay! Hãy quấn riết đôi vai!
Hãy dâng cả tình yêu lên sóng mắt!

Hãy khăng khít những cặp môi gắn chặt
Cho anh nghe đôi hàm ngọc của răng;
Trong say sưa, anh sẽ bảo em rằng:
"Gần thêm nữa! Thế vẫn còn xa lắm!"

Phải Nói

“Yêu tha thiết, thế vẫn còn chưa đủ ?
Anh tham lam, anh đòi hỏi quá nhiều.
Anh biết rồi, em đã nói em yêu;
Sao vẫn nhắc một lời đã cũ ? ”

- Yêu tha thiết thế vẫn còn chưa đủ,
Nếu em yêu mà chỉ để trong lòng
Không tỏ hay, yêu mến cũng là không,
Và sắc đẹp chỉ làm bằng cẩm thạch.

Anh thèm muốn vô biên và tuyệt đích
Em biết không? Anh tìm kiếm em hoài.
Sự thật ngày nay không thật đến ngày mai...
Thì ân ái có bao giờ lại cũ ?

Yêu tha thiết thế vẫn còn chưa đủ,
Phải nói yêu trăm bận đến nghìn lần;
Phải mặn nồng cho mãi mãi đem xuân,
Đem chim bướm thả trong vườn tình ái.

Em phải nói, phải nói, và phải nói:
Bằng lời riêng nơi cuối mắt đầu mày,
Bằng nét vui, bằng vẻ thẹn, chiều say,
Bằng đầu ngả, bằng miệng cười, tay riết,

Bằng im lặng, bằng chi anh có biết!
Cốt nhất là em chớ lạnh như đông
Chớ thân nhiên bên một kẻ cháy lòng
Chớ yên ổn như mặt hồ nước ngủ,
Yêu tha thiết, thế vẫn còn chưa đủ...

Tình Trai

Tôi nhớ Rimbaud với Verlaine
Hai chàng thi sĩ choáng hơi men
Say thơ xa lạ, mê tình bạn
Khinh rẻ khuôn mơn, bỏ lối quen

Những bước song song xéo dẫm trường
Đôi hôn tươi đậm ngát hoa hương
Họ đi, tay yếu trong tay mạnh
Nghe hát ân tình giữa gió sương

Kể chi chuyện trước với ngày sau
Quên gió môi son với áo màu

Thây kệ thiên đường và địa ngục
Không hề mặc cả, họ yêu nhau...

Nhị Hồ

tặng Thạch Lam

Trăng vừa đủ sáng để gây mơ,
Gió nhip theo đêm, không vội vàng;
Khí trời quanh tôi làm bằng thơ
Khí trời quanh tôi làm bằng thơ

Cây cỏ bình yên; khuya tĩnh mịch
Bỗng đâu lên khúc Lạc âm thiều...
Nhị hồ để bốc niêm cô tịch,
Không khóc, nhưng mà buồn hiu hiu...

Điệu ngã sang bài Mạnh Lệ Quân
Thu gồm xa vắng tự muôn đời
Sương nương theo trăng ngừng lưng trời,
Tương tư nâng lòng lên chơi vui...

Tiếng đàn thâm diệu dẫn tôi đi
Qua những sân cung rộng hải hồ.
Có phải A Phòng hay Cô Tô ?
-- Lá liễu dài như một nét mi

... Và nàng Lộng Ngọc lấy Tiêu Lang,
Cưỡi hạc một đêm bay lên trời
Vua Trần Hậu Chúa ngắm trăng vàng,
Khúc Hậu Đình Hoa đang lên khơi

Linh hồn lưu giữa bể du dương...
Tôi thấy xiêm nghê nổi gió lửa:
Những nàng cung nữ ước mơ vua,
Không biết bao giờ nguôi nhớ thương.

Tôi yêu Bao Tự mặt sầu bi
Tôi yêu Ly Cơ hình nhip nhàng,
Tôi tưởng tôi là Đường Minh Hoàng
Trong cung nhớ nàng Dương Quý Phi.

Đi Thuyền

tặng Khải Hưng

Thuyền qua, mà nước cũng trôi
Lại thêm mây bạc trên trời cũng bay
Tôi đi trên chiếc thuyền này
Giông mơ tơ tưởng cũng thay khác rồi
Cái bay không đợi cái trôi
Từ tôi phút trước sang tôi phút này...

Thời Gian

Dưới thuyền nước trôi
Trên nước thuyền xuôi
Và nước, và thuyền
Xuôi dòng đi xuôi

Nước không vội vàng
Cũng không trễ tràng
Thuyền không chậm chạp
Nhưng không nhẹ nhàng

Nước trôi vô tri
Vô tình, thuyền đi
Nước không biết thuyền
Thuyền biết nước chi?

Cứ thế luôn ngày
Trôi mà như bay
Nước, thuyền đi mãi
Luôn trong đêm dày

Trăng thu gió hè
Đổi bờ thay đêm
Nước, thuyền xuống biển:
Thuyền không trở về...

Nước cũng mất luôn...
- Nhưng nước còn nguồn
Thuyền chìm, trong lúc
Đêm ngày nước tuôn...

Đây Mùa Thu Tới

tặng Nhất Linh

Rặng liễu đìu hiu đứng chịu tang
Tóc buồn buông xuống lệ ngàn hàng

Đây mùa thu tới mùa thu tới
Với áo mơ phai dệt lá vàng

Hơn một loài hoa đã rụng cành
Trong vườn sắc đỏ rữa màu xanh
Những luồng run rẩy rung rinh lá
Đôi nhánh khô gầy sương mỏng manh

Thinh thoảng nàng trăng tự ngẩn ngơ
Non xa khởi sự nhạt sương mờ
Đã nghe rét mướt luồn trong gió
Đã vẳng người sang những chuyến đò

Mây vẫn từng không, chim bay đi
Khí trời u uất hận chia ly
Ít nhiều thiếu nữ buồn không nói
Tựa cửa nhìn xa nghĩ ngợi gì.

Ý Thu

Tặng Nguyễn Lương Ngọc

Những chút hồ buồn trong lá rụng
Bị nhàu ai tưởng dưới trăm chân.
Bông hoa rút cánh, roi không tiếng;
Chẳng hái mà hoa cũng hết dần.

Dưới gốc, nào đâu thấy xác ve,
Thế mà ve đã tắt theo hè.
Chắc rằng gió cũng đau thương chứ;
Gió vỗ ngoài kia ai có nghe ?

Hôm nay tôi đã chết theo người
Xưa hẹn nghìn năm yêu mến tôi;
Với bóng hình xưa, tấm tiếng cũ,
Cách xa chôn hết nhớ thương rồi

Yêu vui xây dựng bởi nguôi quên.
Muôn bước trong đời, phải dậm trên
Muôn tiếng kêu than thâm lắng lặng.
Nhưng hoa có thể cứ lâu bền.

Ồ nhĩ ! Sao hoa lại phải rơi ?
Đã xa, sao lại hứa yêu hoài ?
Thực là dị quá - Mà tôi nữa !
Sao nghĩ làm chi chuyện nhạt phai

Hẹn Hò

Anh đã nói, từ khi vừa gặp gỡ:
"Anh rất ngoan, anh không dám mong nhiều.
Em bằng lòng cho anh được phép yêu;
Anh sung sướng với chút tình vụn ấy"

Em đáp lại: "Nói gì đâu đón vậy!
Vừa gặp anh, em đã mến rồi,
Em phải đâu là ngọn nước trôi xuôi:
Chưa hi vọng, sao anh liền thất vọng?"

Lời nói ấy về sau đem gió sóng
Cho lòng anh đã định chỉ yêu thôi;
Anh tưởng em là của anh rồi.
Em mắc nợ, anh đòi em cho được.

Đấy, ai bảo em làm anh mơ ước!
Lúc đầu tiên, anh có mộng gì đâu!
Tưởng có nhau ai ngờ vẫn xa nhau,
Em ác quá! Lòng anh như tạt xé ...

Chàng Sầu

Trón nỗi buồn vô cớ
Sao anh chẳng vui đi
- Tôi ráng tìm hạnh phúc
Song chẳng biết nhờ chi

Xa xăm ru mộng tưởng
Anh có thể phiêu lưu...
- tạo hóa không tình cảm
Sinh ra tôi đã nghèo

Anh hãy là thi nhân
Hát nỗi buồn vô cớ
- Tôi không biết làm thơ
Thơ không làm bớt khổ

Nghĩ ngợi đến tình thương
Anh sung sướng hơn nhiều...
- Nghèo nàn và nhút nhát
Tôi chưa từng được yêu

Lạc Quan

Vườn cười bằng bướm, hát bằng chim,
Dưới nhánh, không còn một chút đêm:
Những tiếng tung hô bằng ánh sáng
Ca đời hưng phục trẻ trung thêm.

Gió qua, như một khách thừa lương,
Lay nắng trên mình lá loáng sương.
Hoa cúc dường như thôi ẩn dật.
Hoa hồng có vẻ bận soi gương.

Vàng tươi, thướt đượ cánh hơi xòa,
Ứng dụng, phù dung nghiêng mặt hoa,
Nhánh vút làm cho bông huệ ngợp.
Lòng trinh giữ lại nửa bông trà.

Hình eo, dáng lả, sắc xinh xinh
Phơi phới cùng nhau thở thái bình
Của nỗi yêu trùm không giới hạn
Dịu dàng tỏa xuống tự trời xanh.

Hạnh phúc vờn trong buổi sớm mai,
Vừa tâm với bắt của tay người,
Ái tình đem máu lên hoa diện:
- Thi sĩ đi đâu cũng thấy cười.

Bài Thơ Tuổi Nhỏ

Giơ tay muốn ôm cả Trái đất
Ghì trước trái tim, ghì trước ngực,
Cho đầy trước mặt khoảng cô đơn
Bao la muôn trời, sâu vạn vực.

Làm sao sống được mà không yêu,
Không nhớ không thương một kẻ nào ?
Hãy đốt đời ta muôn thứ lửa
Cho bùng tia mắt độ tia sao!
Qui Nhơn 1933

Mùa Thi

Thơ ta hơ hớ chưa chồng
Ta yêu, muốn cưới, mà không thì giờ
Mùa thi sắp tới! - em Thơ,
Cái hôn âu yếm xin chờ năm sau.

Vô Biên

tặng Hoàng Đạo

Như kẻ hành nhân quáng nắng thiêu,
Ta cần uống ở suối thương yêu;
Hãy tuôn âu yếm, lừa mơn trớn,
Sóng mắt, lời môi, nhiều - thật nhiều!

Chớ nên tiết kiệm, hỡi nàng tiên!
Ta được em chăng lại mắt liền:
Với bạn ân tình hay với cảnh,
Nơi nào ta cũng kiếm Vô-biên.

Những phen reo hót, những cơn say
Những lúc mây đen ám mặt mày,
Là lúc lời xa muôn thế giới
Đến vòn trong dạ cánh chim bay...

Trời cao trêu như chén xanh êm;
Biển đắng không nguôi nỗi khát thèm.
Nên lúc môi ta kề miệng thắm,
Trời ơi, ta muốn uống hôn em!

Vội Vàng

tặng Vũ Đình Liên

Tôi muốn tắt nắng đi
Cho màu đừng nhạt mất;
Tôi muốn buộc gió lại
Cho hương đừng bay đi

Của ong bướm này đây tuần tháng mật;
Này đây hoa của đồng nội xanh rì;
Này đây lá của cành tơ phơ phất;
Của yến anh này đây khúc tình si;
Và này đây ánh sáng chớp hàng mi,
Mỗi sáng sớm, thần Vui hằng gõ cửa;
Tháng giêng ngon như một cặp môi gần;
Tôi sung sướng Nhưng vội vàng một nửa:
Tôi không chờ nắng hạ mới hoài xuân.
Xuân đang tới, nghĩa là xuân đang qua,

Xuân còn non, nghĩa là xuân sẽ già,
Mà xuân hết nghĩa là tôi cũng mất.
Lòng tôi rộng, nhưng lượng trời cứ chật,
Không cho dài thời trẻ của nhân gian;
Nói làm chi rằng xuân vẫn tuần hoàn,
Nếu tuổi trẻ chẳng hai lần thắm lại
Còn trời đất, nhưng chẳng còn tôi mãi,
Nên bâng khuâng tôi tiếc cả đất trời;
Mùi tháng, năm đều rớm vị chia phôi,
Khắp sông, núi vẫn than thầm tiễn biệt....
Cơn gió xinh thì thào trong lá biếc,
Phải chăng hờn vì nỗi phải bay đi ?
Chim rộn ràng bỗng đứt tiếng reo thi,
Phải chăng sợ độ phai tàn sắp sửa ?
Chẳng bao giờ, ôi ! chẳng bao giờ nữa...
Mau đi thôi ! mùa chưa ngả chiều hôm,

Ta muốn ôm

Cả sự sống mới bắt đầu mơn mơn;
Ta muốn riết mây đưa và gió lượn,
Ta muốn say cánh bướm với tình yêu,
Ta muốn thâu trong một cái hôn nhiều
Và non nước, và cây và cỏ rạng,
Cho chếnh choáng mùi thơm, cho đã đầy ánh sáng,
Cho no nê thanh sắc của thời tươi;
- Hỡi xuân hồng, ta muốn cắn vào ngươi!

Có Những Bài Thơ...

Hãy ngó sâu vào tận mắt anh
Đọc bài thơ mới chữa làm thành
Lòng anh rạo rức không duyên có
Khi nắng chiều tơ giỡn với cành

Nghiêng đầu bên trái, hãy kể nghe
Những ngón tay thần sẽ vuốt ve
Cho điệu lòng anh thêm ấm dịu
Sờ xem: ngực nóng khúc đê mê

Tuy thế, bài thơ sẽ dở dang
Vì lời không đủ vẽ huy hoàng
Vẫn không phải ngọc rung muôn ánh
Nhịp thiếu êm đềm, tiếng thiếu vang

Hãy biết rằng anh đang say thơ
- Người thì say rượu, kẻ say mơ
Thế thôi ! anh nói làm sao được ?
Anh ngẩng đầu cao đọi gió hờ...

Có những bài thơ rất thắm tươi
Nhưng mà chỉ ở giữa lòng người
Chớ mong hái được loài hoa ấy !
Tay nhẹ làm hoa cũng rã rời

Tiếng Không Lời

tặng Nguyễn Đỗ Cung

Mây lưng chùng hàng
Về ngang lưng núi
Ngàn cây nghiêm trang
Mơ màng với bụi
Hoa dại trên đồi

Trăng rằm lên ngôi...

Gió thanh chia mình
Trong cành lá biếc
In như ái tình
Mơn qua trời thiếc
Lan giữa làn hương

Hỡi người rất thương...

Sao em không nghe
Bao lời van vi
Của nguyệt đêm hè
Bao lời ủy mị
Của thời tuổi xanh

Hãy cầm tay anh

Đơn Sơ

Tặng Nguyễn Gia Trí

Em nói trong thư: "Mấy bữa rày,
"Sao mà bướm bướm cứ đua bay;
"Em buồn em nhớ, chao! em nhớ!
"Em gọi thầm anh suốt cả ngày.

"Ngoài ấy vui không, anh của em ?
"Trong này đã có nắng vàng êm;
"Mỗi lần nắng rọi, em ra cửa,
"Em nghĩ gì đâu, đứng lặng im.

"Mùa xuân khó chịu quá đi thôi!
"Cảnh đẹp làm em thấy lẻ loi,
"Chim hót xui em nghe quạnh quẽ:
"- Hay là anh đã bỏ em rồi ?"

Ồ! mới nghiêng mình xem nước trong
Vui mừng em thấy má em hồng..."
Em tội ăn nói vô duyên quá!
Em đốt lòng anh, em biết không ?

Giờ Tàn

Khi mai dậy sớm, trời êm ái
Cửa sổ thênh thang mở gió hồ
Hơi mát đưa hòa theo ánh sáng
Cành gầy, chim rộn tiếng đùa nô

Chủ nhật còn nguyên, còn trọn vẹn
Tôi chưa tiêu mất một giờ nào
Như đứa trẻ con ôm cái bánh
E dè tôi muốn giữ cho lâu

Nhưng ngày cứ thoát đi từng chút
Rồi mặt trời cao, Nắng chảy tràn
Trưa đến: thôi rồi ! bình đã vỡ
Nửa ngày xinh đẹp đã tiêu tan !

Thong thả chiều vàng thong thả lại
Rồi đi...Đêm xám tối dần dần
Cứ thế mà bay cho đến hết
Những ngày, những tháng, những mùa xuân

Vừa mới khi mai tôi cảm thấy
Trong tay ôm một bó hoa cười
Ngon gió thời gian không ngớt thổi
Giờ tàn như những cánh hoa rơi...

Chiều

tặng Nguyễn Khắc Hiếu

Hôm nay trời nhẹ lên cao,
Tôi buồn không hiểu vì sao tôi buồn...
Lá hồng rơi lặng ngổ thuôn,
Sương trinh rơi kín từ nguồn yêu thương.
Phát phơ hồn của bông hường,
Trong hơi phiêu bạt còn vương má hồng.
Nghe chùng gió ý qua sông,
E bên lau lách thuyền không vắng bờ.
Không gian như có dây tơ,
Bước đi sẽ đứt động hồ sẽ tiêu.
Êm êm chiều ngẩn ngơ chiều,
Lòng không sao cả, hiu hiu khẽ buồn.

Viễn Khách

Tặng Nguyễn Nhược Pháp

Đương lúc hoàng hôn xuống,
Là giờ viễn khách đi
Nước đượm màu ly biệt,
Trời vương hương biệt ly!

Mây lạc hình xa xôi
Gió than niềm trách móc.
Mây ôi và gió ôi!
Chớ nên làm họ khóc.

Mắt ghen nhìn thâm dạ;
Môi khô hết níu lời...
Chân rời, tay muốn rã...
Kẻ khuất... kẻ trông vời...

Hôm nào như hôm qua
Má kẻ trên gối sánh ?
Anh đi, đường có hoạ..
Tôi nằm trong tuổi lạnh,

Buổi chiều ra cửa sổ;
Bóng chụp cả trời tôi!
- Ôm mặt khóc rung rức;
Ra đi là hết rồi.

Biệt Ly Êm Ái

Tặng Nguyễn Xuân Khoát

Chúng tôi ngồi, vẫy phủ bởi trăng thâu
Sương bám hồn, gió cắn mặt buồn rầu

Giờ biệt li cứ đến gần từng phút
Chúng tôi thấy đã xa nhau một chút...

Người lặng im, và tôi nói bằng quơ
Chúng tôi ngồi ở giữa một bài thơ.

Một bài thơ mênh mông như vũ trụ
Đầy khói hương xưa, tràn ân ái cũ

Chúng tôi ngồi vẫy phủ bởi trăng thâu
Tay trong tay, đầu tựa sát bên đầu.

Tình yêu bảo: "Thôi các người đừng khóc
Các người sẽ đoàn viên trong mộng ngọc!"

Cứ nhìn nhau rồi lại vẫn nhìn nhau
Hạnh phúc ngừng giữa đôi trái tim đau.

Tương Tư, Chiều...

Bữa nay lạnh, mặt trời đi ngủ sớm,
Anh nhớ em, em ơi! Anh nhớ em.
Không gì buồn bằng những buổi chiều êm.
Mà ánh sáng đều hoà cùng bóng tối.
Gió lướt thướt kéo mình qua cỏ rổi:
Vài miếng đêm u uất lẫn trong cành:
Mây theo chim về dãy núi xa xanh
Từng đoàn lớp nhịp nhàng và lặng lẽ
Không gian xám tưởng sắp tan thành lệ

Thôi hết rồi! Còn chi nữa đâu em!
Thôi hết rồi, gió gác với trăng thềm,
Vội sương lá rụng trên đầu gần gũi,
Thôi đã hết hờn ghen và giận dỗi,
(Được giận hờn nhau! Sung sướng bao nhiêu).
- Anh một mình, nghe tất cả buổi chiều
Vào chậm chậm ở trong hồn hiu quạnh.

Anh nhớ tiếng. Anh nhớ hình. Anh nhớ ảnh.
Anh nhớ em, anh nhớ lắm! Em ơi!
Anh nhớ anh của ngày tháng xa khơi
Nhớ đôi môi đang cười ở phương trời.

Nhớ đôi mắt đang nhìn anh đắm đắm.

Với Bàn Tay Ấy

Tặng Huy Cận

Với bàn tay ấy ở trong tay,
Tôi đã nguôi quên hận tháng ngày
Một tối trăng cao gieo mộng tưởng
Vào lòng gió nhẹ thân thơ bay.

- Một tối bầu trời đắm sắc mây,
Cây tim nghiêng xuống nhánh hoa gầy
Hoa nghiêng xuống cỏ, trong khi cỏ
Nghiêng xuống làn rêu, một tối đây

Những lời huyền bí toả lên trăng,
Những ý bao la rủ xuống trần,
Những tiếng ân tình hoa bảo gió
Gió đào thỏ thẻ bảo hoa xuân.

Bóng chiều đi vụt: bỗng đêm nay
Tôi lại đa mang hận tháng ngày.
Dưới ánh trăng cười, tôi kiếm mãi
Dấu bàn tay ấy ở trên tay.

Giới Thiệu

tặng Tú Mỡ

Xin đừng tìm biết rõ chàng ta
- Nhân loại xem gần vẫn xấu xa
Có đến mà yêu thì hãy đến
Xem đầu mây gợn, mắt mây qua...

Giữa người, anh rắng dấu tên đi
Thi sĩ, thừa cô, có quý gì
Huống nữa người ta đều tự ái
Bao giờ quen thuộc cũng khinh khi

Hãy biết rằng anh lúc ở trường
Rất tòi toán pháp, khá văn chương
Chàng trai đi học nghe chim giảng
Không thuộc bài đâu; ấy sự thường

Hết nợ thi rồi, đến nợ thi
Than ôi ! khổ quá học làm gì

Những chồng sách nặng khô như đá
Ruộng gió đồng trăng anh ấy đi

Nghe nói tình yêu tưởng trái ngon
Cho lòng, không nghĩ mất hay còn
Tay trầy gai góc, chân đau sỏi
Anh bám, không thôi hám tuổi dòn

Bà kẻ nào đâu anh cũng mê
Chân theo xa với, trí theo kẻ
Si tình lắm đấy, - nhưng đôi lúc
Có gửi tình đi, chẳng có về

Quá thực thà nên hóa dại khờ
Bắt đầu người chỉ biết yêu lo
Nỗi đời cơ cực đang giờ vượt
Cơm áo không đùa với khách thơ

Nhưng thoát ra sao lối hỏ hùm
Nuốt đời bao kẻ hái văn thơm
- Lần này lại sắp đi thi nữa:
Chắc hồng mười phần; khẩn nguyện giùm !

Bên Ấy Bên Này

Lòng ta trống lăm, lòng ta sụp
Nhu túp nhà không, bốn vách xiêu
Em chẳng cứu giùm, em bỏ mặc
Mưa đưa ta đến bến đìu hiu.

Em ở bên mình: Ta ngó say;
Song le bên ấy với bên này
Cũng xa như những bờ xa cách
Không có thuyền qua, không cánh bay,

Ta thấy em xinh, khẽ lác đầu,
Bởi vì ta có được em đâu!
Tay kia sẽ áp nhiều tay khác
Môi ấy vì ai sẽ đượm màu

Họ sẽ ôm em với cánh tay,
Và em yêu họ đến muôn ngày
Thôi rồi! Em chẳng thờ ơ nữa
Như đôi cùng ta tự bấy nay.

Như đôi cùng ta giữa cảnh mưa
Mà lòng không hiểu, trán bơ vơ
Không tặng âu yếm trong câu nói
Trong mắt còn nguyên vẻ hững hờ.

Cặp Hải Vạn Dặm

Nếu ta có cặp hải tiên
Ta đi khắp xứ , khắp miền, khắp nơi
Ta đi, đi tận phương trời
Đi cùng phương đất, xa vời ta đi
In như chiếc én lưu ly
In như chiếc lá hết thì tươi xanh
Ta theo gió mạnh, gió nhanh
Gió hung dữ, gió sát sanh, gió cuồng
Đi say và cứ đi sông
Ta đi mau lại hơn luồng gió mau
Đi mau ! trốn nét ! trốn màu !
Trốn hơi ! trốn tiếng ! trốn nhau ! trốn mình !

Tiếng Gió

Có nhiều lúc gió kêu thê thiết quá
Như gió đau một nỗi khổ vô hình
Như bao điều ảo não của nhân sinh
Đã in vết ở nơi hồn của gió
Gió vừa chạy, vừa rên, vừa tắt thở
Đem trái tim làm uất cả không gian
Gợi bóng hình những thân thể cơ hàn
Với môi tím, với cảnh nghèo vạc mặt
Trong khung xám của mùa đông bằng sắt
Gió qua rồi còn lưu lại tiếng ngân
Cây bên đường, trụi lá đứng tàn ngần
Khắp xương nhánh chuyên một luồng tê tái
Và giữa vườn im, hoa run sợ hãi
Bao nỗi pha phôi, khô héo , rụng rời
Và mưa kia là nước mắt gió rơi
Và sương ấy là mồ hôi gió rớt
Trong lúc vội vàng, trên cảnh thừa thớt

Ây nỗi buồn kêu xé của ngày qua
Hay lời than rên rĩ của đêm xa
Ây là tiếng những âm binh tan tác
Hay là giọng những vong hồn lưu lạc ?

- Hỡi gió mờ ! người chứa cả mùa đông
Trong phổi của người u uất vô cùng

Hoa Nở Để Mà Tàn

Hoa nở để mà tàn
Trăng tròn để mà khuyết
Bèo hợp để mà tan
Người gần để li biệt.
Hoa thu không nắng cũng phai màu
Trên mặt người kia in nét đau.

Muộn Màng

Anh biết yêu em đã muộn màng
Nhưng mà ai cưỡng được tình thương!
Ngậm ngùi tặng trái tim lưu lạc
Anh chỉ xin về một chút thương

Một chút hương phai của ái tình
Mà em không thể gửi cùng anh
Để lòng ướp với tình phai ấy
Anh tưởng từ đây bớt một mình

Mắt ướt trông nhau, lệ muốn tuôn
Gượng cười anh phải khóc thầm luôn
Em là người của ai ai đấy
Lưu luyến chi nhau để xót buồn.

Dầu chiếm tay em, anh vẫn hay
Rằng anh chỉ nắm cánh chim bay:
Bao giờ có được người yêu đầu!
Chất chứa trong lòng vụn đắng cay.

Anh chỉ như con chim bơ vơ
Lạnh lùng bay giữa gió, sương, mưa
Qua gần tổ ấm đôi chim bạn
Bỗng thấy lòng cuồng yêu ngẩn ngơ.

Yêu ngẩn ngơ rồi đau xót xa,
Số anh là khổ phận anh là
Suốt đời nuốt lệ vào trong ngực
Đem ái tình dâng kẻ phụ ta.

Chưa đi mà đã xa cách nhau
Lúc biệt li rồi, xa đến đâu ?
Thôi hãy để anh đi hốt hoảng
Gấp đem thương nhớ khuất mây mù.

Thôi hãy để anh đi thất thơ
Mặc luồng gió lạnh, mặc mưa to
Đánh vào thân thể run như sậy.
- Tôi chẳng cần ai thương hại cho

Thở Than

Tôi là một kẻ điên cuồng
Yêu những ái tình ngậy dại
Tôi cứ bắt lòng tôi đau đón mãi
Đau vô duyên, đau không để làm gì

Ôi, tình si
Không có một giờ yên ổn!
Nếu bỏ được trái lòng cho gió cuốn,
Đem vứt đi, như là trái chua cay!
Nếu một chiều có thể rải tung bay
Tất cả linh hồn thỏn thức!

Nhưng mỗi lần đưa tay lên nén ngực
Lại nghe tình nhiều hơn số ngón tay
Vớ mi kia, mắt nọ, vớ môi này,
Vớ chuỗi tên người liên tiếp...
Yêu vớ mền! mền và yêu! tiếng điệp
Của khúc ca nào vừa cất vừa say?

Lòng tôi lạnh lẽo, đêm nay,
Theo một con đường mảy nẻo.
Và đêm nay lòng tôi lạnh lẽo...
Như sáng trăng trên mặt nước thu lờ.
Tôi là một kẻ bơ vơ
Yêu những ái tình quạnh quẽ.

Chiếc Lá

theo Arnault

Lìa cảnh, thân héo khô
Hỡi chiếc lá giang hồ
Đi đâu ?

Tôi chẳng biết
Xưa ở cành cây thông
Bão đánh, cây gàn chết
Chiều thổi đờn không cùng
Gió thoảng hay gió mau
Từ hôm ấy, mặc lòng
Đưa tôi rừng tới đồng
Núi trước tới lũng sau
Tôi đi nơi gió lồng
Không than cũng không nao
Tôi đến nơi bờ bến
Của muôn sự, nơi đến
Lá hồng cùng lá đào

Sắt

Ngày muốn hết buồn như đời muốn hết
Chiều bị thương ráng sức kéo mình đi
Lũ mây già, nghìn vạn khối lâm ly
Đứng giữ lưới bủa vây trời nhỏ hẹp

Vài chiếc quạ, mình than, cong mỏ thép
Quạ vừa kêu, đến tự xứ đêm nào
Những cây bàng là những bộ xương cao
Nét ngớ ngẩn đã rèn bằng sắt cũ

Tét cần lá – lá nằm trên đất ủ
Màu lặng yên không còn mộng xa bay
Đất đen kêu như sắt dưới chân giày
Tiếng rần rỏi có pha màu mực đậm

Chân đi nặng như mang xiềng; giam cầm
Trong cũi to, hồn không thể vượt lên
Muốn rụng rơi, trái tim nặng ưu phiền
- trái tim giữa một cái kềm bằng sắt

Gửi Trời

1.
Ta nằm trong võng mắt đong đưa
Khi ấy ngàn thu rọi ánh vừa
Nhan sắc chớp hàng mi óng ả
Đâu ta ân ái dịu dàng mưa...

Quá êm ta tưởng ở chùng trời
Ta choán không gian, níu tóc người
Tóc mịn đầy tay như suối mát
Lòng ta vui rộn thú chơi vui...

2.

Ta gửi trời ta giữa mắt nào
Ở gân má lửa cạnh mày dao...
Khi ta trở lại, trời đâu vắng
Lạnh lẽo mày xanh phản má đào

Ca Tụng

Trăng, vú mộng của muôn đời thi sĩ
Giơ hai tay mon trón vẽ tròn đầy;
Trăng, hoa vàng lay lắt cạnh bờ mây
Trăng, đĩa ngọc giữa vòm trời huyền bí

Trăng, vú mộng của muôn đời thi sĩ
Giơ hai tay mon trón vẽ tròn đầy.
Trăng, nguồn sương làm ướt cả gió hây,
Trăng, vông rượu khiến đêm mờ chuyễn choáng!

Ngươi ám ảnh hương thơm bằng ánh sáng,
Ru màu êm mà gọi thức lòng ngây;
Trăng, nguồn sương làm ướt cả gió hây
Trăng, vông rượu khiến đêm mờ chuyễn choáng!

Trăng thánh thót hoạ đàn tơ lấp loáng,
Trăng nghiêng nghiêng suy nghĩ chuyện ưu phiền;
Ngươi là ma, rồi ngươi lại làm tiên,
Ngươi tạo lập những đền đài mỏng thoáng,

Trăng thánh thót hoạ đàn tơ lấp loáng
Trăng nghiêng nghiêng suy nghĩ chuyện ưu phiền...
Ngươi là trăng, hơi trăng đẹp bình yên;
Hơi trăng đẹp, ngươi là trăng náo nức;

Ngươi hay khóc, ngươi không cần sự thực,
Nhớ thương luôn nên mắt có quầng viền.
Ngươi là trăng, hơi trăng đẹp bình yên,
Hơi trăng đẹp, ngươi là trăng náo nức.

Rừng xoã tóc để ngươi làm chiếc lược;
Biển nhân ngươi thành ức triệu vòng khuyên;

Gió căng người trên những cánh buồm thuyền
Người đánh nhịp cho sóng chiều xuôi ngược;

Rừng xoã tóc để người làm chiếc lược;
Biển nhân người thành ức triệu vòng khuyen...
Trăng của xa xôi, trăng của hão huyền,
Người vĩnh viễn như lòng trăng ý gió

Trăng của mắt, trăng của hồn rạn tỏ,
(Trăng rất trắng là trăng của tình duyên).
Trăng của xa xôi, trăng của hão huyền,
Trăng, vú mộng của muôn đời thi sĩ

Mười Chữ

Nửa đêm – thu dưới nguyệt
Máng chảy - suối trên nhà

Núi Xa

Núi tận chân trời đứng nghĩ xa
Gió đều trang trái nguyệt bao la
Êm êm núi biếc xanh như ngọc
Và cũng buồn như nỗi nhớ nhà

Thấy núi yêu kiều, tưởng núi yên
Tha hồ ta mộng cảnh non tiên
Tưởng như núi đẹp là tranh vẽ
Nhưng núi không hề đứng thản nhiên

Lá úa cành khô vẫn rụng dần
Lối mòn, cỏ mạnh vẫn lên chôn
Chim hôm run rẩy trong tim nhỏ
Thở sợ gió tai húng tiếng ồn

Có lẽ ông tiều sống giữa cây
Đêm nay hồn lạnh đã theo mây
Gió rừng có lẽ tuôn muôn gốc
Có lẽ mưa im xối đã đây...

Lẫn với đời quay, tôi cứ đi
Người ngoài không thấu giữa lòng si
Cũng như xa quá nên ta chỉ
Thấy núi yên như một tấm bìa

Nguyệt Cầm

Trăng nhập vào đây cung nguyệt lạnh
Trăng thương, trăng nhớ, hơi trăng ngần
Đàn buồn, đàn lặng, ôi đàn chậm
Mỗi giọt rơi tàn như lệ ngân

Mây vắng, trời trong, đêm thủy tinh
Lung linh bóng sáng bỗng rung mình
Vì nghe nương tử trong câu hát
Đã chết đêm rằm theo nước xanh

Thu lạnh càng thêm nguyệt tỏ ngời
Đàn ghê như nước, lạnh, trời oi
Long lanh tiếng sỏi vang vang hận:
Trăng nhớ Tầm Dương, nhạc nhớ người...

Bồn bề ánh nhạc, biển pha lê
Chiếc đảo hồn tôi rợn bốn bề
Sương bạc làm thính, khuya nín thở
Nghe sâu âm nhạc đến sao Khuê.

Đối Trả

Nói chi nữa tiếng buồn ghê gớm ấy
Để lòng tôi sung sướng muôn tiêu tan ?
Tất cả tôi run rẩy tựa dây đàn
Nghe thỏ thẻ chính điều tôi giấu kín,
Sợ đôi mắt diễm nhiên và diễm lệ,
Vâng, nói chi để khêu lại nguồn sâu.

Tôi ngỡ đã cạn hẳn trong bấy lâu
Để lại nhóm cho cháy thêm ngọn lửa
Tuồng gần tàn-yêu? yêu nhau? làm chi nữa!

Tôi vẫn biết rằng tôi chẳng xứng người,
Mùa xuân tôi chưa hề có hoa tươi;
Tôi như chiếc thuyền hư, không bến đỗ;
Tôi là một con chim không tổ,
Lòng cô đơn hơn một đóa mò côi,

Nhặt nụ cười của thiên hạ, than ôi,
Để tự nhủ: "Ta được yêu đấy chứ!"

Tôi chỉ sống để hoài hoài tưởng nhớ
Mãi mãi yêu nhưng giấu giếm luôn luôn
Mà người thì, lơ đãng, giậm trên buồn,
Bạn đi hái những cành vui xanh thắm.,

Tôi biết lắm, trời ơi, tôi biết lắm!
Hồi lòng dạ sâu xa như vực thẳm!
Tôi biết rằng người nói vậy cười chơi.
Tiếng đã làm tôi tê tái cả người
Tim ngừng đập, để thu hồn nghe lắng,
Máu ngừng chạy, để cho lòng bớt nặng.

Tôi biết rằng chỉ cách một ngày sau,
Cây bên đường sẽ trông thấy tôi sầu,
Đi thất thểu, đi lang thang, đi quạnh quẽ.

Vì vội đến kiếm tìm nhau, tôi sẽ
Chỉ thấy người thương nhưng chẳng thấy tình thương,
Và như màu, theo nắng nhạt như hương
Theo gió mát, tình người đã tàn mát.
Tôi sẽ trốn, thần thờ, ngơ ngác,
Trái tim buồn như một bãi tha ma.
Gượng mím cười: "người quên nghĩ rằng ta
Sẽ đau đón bởi một lời nói vội".

Vì, khôn nổi! Tôi vẫn còn tin mãi
Sự nhâm kia: - tôi không thể không yêu.

Dẫu không tin, tôi càng cứ yêu nhiều:
Khi người nói, tiếng người êm ái quá...
Có lúc, tưởng chỉ để rơi tàn lửa,
Tay vô tình gieo một đám cháy to:
Người tưởng buông chi đôi tiếng hẹn hò
Tôi hưởng ứng bằng vạn lời say đắm.

Đang rạo rục, thì ào, rồi rầm.
Ngập lòng tôi. - Mà ai ngó tới đâu;
Tôi điên cuồng, tất nhiên phải khổ đau
Tôi biết lắm, trời ơi, tôi biết lắm!

Vậy trót lỡ, tôi sẽ đành lẳng lẳng
Chịu mối tình gậy lại bởi tay ai.
Không cầu xin, không trách móc, vì - ôi!
Tôi chẳng biết làm cho lòng người cứng cõi

Cứ như thế cho đến giờ đen tối

Hoa ái tình chung phận đoá hồng khô,
Mà trái tim đã ghê dáng hững hờ
Sẽ chung phận của tro tàn bếp lạnh.
Tôi giấu sẵn một linh hồn hiu quạnh,
Cho nên, liền chiều đó, tôi hết vui.
Không thấy người bằng không thấy mặt trời

Tôi ôm ngực thử nhìn xem biên giới
Của sầu tủi. Nhưng, hỏi người yêu hỏi!
Nó mệnh mông vô ảnh, bùa vẩy tôi,
Yên ổn đi, thắc mắc đến đây rồi,
Mơ ước tới, mà chán chường cũng lại.
Và mơn trớn cả một kho ân ái,
Tôi một mình đối diện với tình không
Để lắng nghe tiếng khóc mất trong lòng.

Mục lục:

tựa/ 1.cảm xúc/ 2.Nụ cười xuân/ 3.vì sao/ 4.nguyên đán/ 5.trăng/ 6.huyền diệu/ 7. gặp
gỡ/8.yêu/ 9.xa cách/ 10.phải nói/ 11.tình trai/ 12.nhị hò/ 13.đi thuyền/ 14.thời gian/
15.đây mùa thu tới/ 16.ý thu/ 17.hẹn hò/ 18.chàng sâu/ 19. lạc quan/ 20.bài thơ tuổi nhỏ/
21. mùa thi/ 22. vô biên/ 23.vội vàng/ 24.có những bài thơ/ 25.tiếng không lời/ 26.đơn sơ/
27.giờ tàn/ 28.chiều/ 29.viễn khách/ 30.biệt ly êm ái/ 31.tương tư/ 32.với bàn tay ấy/ 33.
giới thiệu/ 34.bên ấy bên này. 35.cặp hài vạm dậm/ 36.tiếng gió/ 37.hoa nở để mà tàn/
38.muộn màng/ 39.thờ than/ 40.chiếc lá/ 41. sắt/ 42.gửi trời. 43.ca tụng/ 44.mười chữ/ 45.
núi xa/ 46.nguyệt cầm/47.dối trá.

Xuân Diệu

Nhà thơ. Tên thật **Ngô Xuân Diệu**, bút hiệu khác Tráo Nha, Sinh ngày 02 tháng 02 năm 1916, Tại Gò Bồi, Tùng Giang Tuy Phước Bình Định. Con ông giáo Ngô Xuân Tạo, và bà Nguyễn Thị Hiệp. Theo học tại các trường Tiểu học Qui Nhơn (1927), Trường Bảo Hộ Hà Nội (1935-1936), Khải Định Huế (1937), Trường Luật Hà Nội (1938). Làm Tham Tán Thương Chánh tại Mỹ Tho từ 1940 đến 1943. Trở ra Hà Nội cuối năm 1943, sống cùng Huy Cận. Đến Can Lộc Hà Tĩnh (quê nội) năm 1944. Tham gia Kháng chiến năm 1945. Làm đại biểu quốc hội khóa 1, từ 1946 đến 1960. Thành viên đoàn đại biểu chính phủ VNDCCH sang Pháp, tháng 5 năm 1946. Làm việc tại đài tiếng nói Việt Nam (1946-1947). Ban Chấp Hành Hội Văn Nghệ Việt Nam, 1948. Đảng viên đảng Cộng Sản từ năm 1949 (cùng lúc với nhà văn Nguyễn Tuân).

Tham gia công tác thú công nghiệp, vùng Nam Phú Thọ, năm 1951. Ủy viên ban chấp hành hội Nhà Văn Việt Nam khóa 1,2,3 (từ 1957 đến 1985). Đã sang các nước Liên Xô, Hunggari, Ấn Độ, Cuba. Mất lúc 19 giờ 45 ngày 13 tháng 12 năm 1985 tại bệnh viện Việt Xô Hà Nội.

Khởi viết năm 1935. Thơ đăng trên các tạp chí Phong Hóa, Ngày Nay.

Cùng Huy Cận lập nhà xuất bản Huy Xuân, 1944. Được gia nhập vào Tự Lực Văn Đoàn. Thành viên sáng lập Hội Nhà văn Việt Nam. Tham gia công tác giảng dạy, đào tạo nhà văn và có chân trong hội đồng giám khảo các giải thưởng văn học.

Tác phẩm đã xuất bản :

Thơ Thơ (thơ,1938 tái bản,1939), Phần Thông Vàng (văn, 1945), Gửi Hương Cho Gió (thơ, nxb Thời Đại,1945), Thanh Niên Với Quốc Văn (tiểu luận,1945), Hội Nghị Non Sông (tráng ca,1946), Việt Nam Trở Dạ (bút ký, 1948), Dưới Sao Vàng (thơ,1949),Tiếng Thơ (tiểu luận,1951), Sáng (thơ,1953), Ngôi Sao (thơ,1955), Mẹ Con (thơ, 1955), Ký Sự Thăm Nước Hung (bút ký,1956), Những Bước Đường Tư Tưởng Của Tôi (tiểu luận,1958), Triều Lên (bút ký,1958), Riêng Chung (thơ,1959), Phê Bình Giới Thiệu Thơ (1959),Trò Chuyện Với Các Bạn Làm Thơ Trẻ (tiểu luận, 1961), Hồ Xuân Hương Bà Chúa Chữ Nôm (biên khảo,1961), Mũi Cà Mau-Cầm Tay (thơ,1962), Dao Có Mài Mới Sắc (tiểu luận,1962), Một Khối Hồng (thơ,1964), Thi Hào Dân Tộc Nguyễn Du (biên khảo,1966), Hai Đợt Sóng (thơ,1967), Đi Trên Đường Lớn (tiểu luận,1968), Tôi Giàu Đôi Mắt (thơ,1970), Thơ Trần Tế Xương (biên khảo,1970), Đọc Thơ Nguyễn Khuyến (biên khảo,1970), Cây Đồi Mãi Mãi Xanh Tươi (tiểu luận,1970), Việt Nam Hồn Tôi (bút ký,1974), Hồn Tôi Đôi Cánh (thơ, 1976), Mài Sắt Nên Kim (tiểu luận, 1977), Lượng Thông Tin Và Những Kỉ Sư Tâm Hồn Ấy (tiểu luận,1978), Các Nhà Thơ Cổ Điển Việt Nam 1 (1981), Thanh Ca (thơ,1982), Các Nhà Thơ Cổ Điển Việt Nam 2 (1982), Tìm Hiểu Tản Đà (biên khảo,1982), Tuyển Tập Xuân Diệu 1 (1993), Tuyển Tập Xuân Diệu 2 (1985), Thơ Tình Xuân Diệu (1992)

Chon giới thiệu và có bài trên các tác phẩm, tuyển tập :

Nhà Văn Hiện Đại (Vũ Ngọc Phan 1942), Thi Nhân Việt Nam (Hoài Thanh, Hoài Chân 42), Thi Ca Việt Nam Hiện Đại (Trần Tuấn Kiệt 1962), Thi Nhân Việt Nam Tiên Chiến (Nguyễn Tấn Long, Nguyễn Hữu Trọng), Tuyển Tập Truyện Ngắn Tiên Chiến (Hoa Tiên,1969), Nhà Văn Việt Nam (Phan Cự Đệ, 1979),Thi Ca Tiên Chiến (Bảo Vân 1978), Tuyển Tập Thơ Tiên Chiến (Hoài Việt), Thơ Mới Những Bước Thăng Trầm (Lê Đình Ky), Con Người Và Tác Phẩm (Huy Cận, 1987),Nhớ Bạn (Nguyễn Lương Ngọc, nxb Văn Học 92), Thơ Tình Bốn Phương (Thái Doãn Hiểu,Hg-Liên), Lục Bát Việt Nam (Văn Hóa 1994), Lục Bát Tình (Đồng Nai,1997), Thơ Tình VN Và Thế Giới (Nguyễn Hùng Trương 1998), An Anthology of Vietnamese Poems (Huỳnh Sanh Thông, Yale University Press 1995), Khuôn Mặt Và Tác Phẩm (Đoàn Minh Tuấn)...

Tác Giả Việt Nam – Lê Bảo Hoàng